

Sygn. akt. I C 1267/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa- Praga w Warszawie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Eliza Nowicka – Skowrońska

Protokolant: Jakub Flaga

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. B. i T. S.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuraturze Okręgowej W. – P.

w W. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

1. oddała powództwa;
2. zasądza od powoda Ł. B. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. zasądza od powoda T. S. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1267/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 listopada 2015r. (data stempla pocztowego – k. 34) powodowie Ł. B. i T. S. wnieśli o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa - Prokuratury Okręgowej W.-P. w W. na rzecz każdego z nich kwot: po 30.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę, jaką każdy z powodów poniósł w wyniku działań pozwanego i kwot po 100.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, doznaną przez każdego z powodów w związku z działaniem pozwanego. Ponadto wnosili o obciążenie pozwanego kosztami procesu i zasądzenia na ich rzecz od niego kosztów poniesionych w niniejszej sprawie (pozew – k. 6 – 7).

W uzasadnieniu wskazali, że roszczenia dochodzone pozwem wywodzą z okoliczności prowadzenia przez Prokuratorę Okręgową W. – P. w W. przeciwko nim postępowania przygotowawczego o sygn. V Ds. 120/09 w sprawie przekroczenia w dniu 13 czerwca 2009r. w miejscowości B. uprawnień przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w J. i Komisariatu Policji w T. w ten sposób, że w wyniku użycia broni palnej służbowej wobec G. P. osoba ta doznała ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, w następstwie czego zmarła w Szpitalu (...) w W.. Powodowie podnieśli, że po trwającym ponad 5 lat postępowaniu karnym przed Sądem Okręgowym Warszawa – Praga w Warszawie oraz Sądem Apelacyjnym w Warszawie, zapadł prawomocny wyrok uniewinniający. Ich zdaniem działania prokuratora od początku postępowania nie były w żadnym stopniu uzasadnione, a zgromadzony materiał dowodowy nie pozwalał na wszczęcie i kontynuowanie postępowania karnego wobec powodów. Prowadzone postępowanie karne było zatem niezgodne z prawem w rozumieniu art. 417 k. c. Zarzucili oskarżycielowi publicznemu, iż formułując zarzuty, a

następnie kierując akt oskarżenia do Sądu nie opierał się na obowiązujących w dniu zdarzenia regulacjach prawnych, a przede wszystkim na zgromadzonym w sprawie obiektywnym materiale dowodowym. Jednocześnie zarzucili, iż działanie pozwanej Prokuratury polegające na nienależytym gromadzeniu materiału dowodowego, jego niewłaściwej interpretacji i wyprowadzeniu wniosków z niego niewynikających było niezgodnym z prawem działaniem przy wykonywaniu władzy publicznej. W szczególności zarzucono, że Prokuratura Okręgowa w Warszawie niezgodnie z prawem powoływała się w uzasadnieniu wniesionego aktu oskarżenia na ustalenia poczynione w toku wizji lokalnych przeprowadzonych z udziałem T. S., który w nich uczestniczył w charakterze świadka i z tego powodu niedopuszczalne było powoływanie się na ten dowód w sprawie. Z tych samych względów procesowych pełnowartościowego dowodu nie mogła stanowić również opinia biegłego z zakresu badań broni i balistyki P. S..

W ocenie powodów wszczęcie i prowadzenie postępowania przygotowawczego przeciwko nim spowodowało dla nich znaczne straty w sferze majątkowej i zawodowej, a także spowodowało ogromne cierpienia psychiczne. Precyzując kwoty dochodzone w pozwie wskazali, że składają się na nie – w części dotyczącej odszkodowania: różnica pomiędzy wysokością wynagrodzenia otrzymanego od momentu zawieszenia ich w czynnościach służbowych w związku z wszczętym postępowaniem przygotowawczym, a kwotą wynagrodzenia otrzymywanego przed tą datą, a także koszty wynikające z pozbawienia powodów praw do otrzymania wszelkich dodatków, nagród i awansów wynikających z ustawy o policji oraz kosztów powstałych wobec konieczności podjęcia obrony w postępowaniu karnym, w tym kosztów ustanowienia obrońcy; zaś w części dotyczącej zadośćuczynienia – powoływali się, że wszczęcie postępowania przygotowawczego spowodowało u nich poczucie lęku i niepewności o dalsze losy, a ponadto powód Ł. B. podjął konsultacje psychologiczne i odbył turnus antystresowy. Wskazywali również, iż ich kariera zawodowa uległa załamaniu, ucierpiało ich zdrowie psychiczne, a ponadto pogorszeniu uległy relacje z najbliższymi i otoczeni zostali ostracyzmem społecznym.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Prokuratura Okręgowa W. – P. w W., zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, według norm przepisanych. Jednocześnie zakwestionowano powództwo zarówno co do zasady, jak i co do wysokości (odpowiedź na pozew – k. 142 – 143).

W uzasadnieniu pozwany zarzucił, że twierdzenia pozwu były niezasadne, gdyż uniewinnienie powodów w postępowaniu karnosądowym nie mogło stanowić wystarczającej przesłanki przyjęcia odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie art. 417 k.c. Wskazywał jednocześnie, iż czynności podejmowane w toku postępowania przygotowawczego przez Prokuraturę Okręgową nie były sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa, a dokonywane były w ich granicach. Ponadto w ocenie pozwanego przyjęcie przez Sąd Okręgowy aktu oskarżenia sformułowanego przeciwko powodom do rozpoznania na rozprawie świadczyło dodatkowo, że zarzuty w nim sformułowane wymagały wnikliwego rozpoznania i oceny w toku przewodu sądowego, jednak nie powodowały wątpliwości sądu co do kompletności zebranego w postępowaniu przygotowawczym materiału dowodowego czy naruszenia norm przepisów procedury karnej w zakresie dopuszczalności uzyskania dowodów zawnioskowanych przez oskarżyciela publicznego. Pozwany zakwestionował twierdzenia powodów, jakoby ponieśli oni jakąkolwiek szkodę na skutek działań pozwanego, a w szczególności iż zostali oni pozbawieni części uposażenia, odsunięci od wszelkich nagród, podwyżek, dodatków służbowych, czy możliwości awansowania. W ocenie pozwanego twierdzenia te były hipotetyczne. Ponadto wskazywał, iż nie zostało też wykazane istnienie związku przyczynowego pomiędzy ewentualną szkodą, a działaniem pozwanego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 01 grudnia 2010r. Prokurator Prokuratury Okręgowej W.-P. w W. I. Z. sporządziła akt oskarżenia między innymi przeciwko powodom, gdzie oskarżyła w punkcie 1) Ł. B. o to, że w dniu 13 czerwca 2009r. w miejscowości (...), powiat (...), przekroczył swoje uprawnienia służbowe w ten sposób, że bez podstawy faktycznej i prawnej podjął interwencję wobec chorego psychicznie G. P., który w tym czasie nie wykazywał żadnych przejawów agresywnego zachowania bezpośrednio zagrażającego jego życiu lub zdrowiu innych osób, a także nie wezwał w odpowiednim

czasie wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 21 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, lekarza psychiatry lub innego lekarza uprawnionego do podjęcia decyzji w przedmiocie przetransportowania chorego do szpitala psychiatrycznego, skutkiem czego doprowadził do nagłego pobudzenia psychicznego i wzrostu agresji G. P. wobec interweniujących funkcjonariuszy policji, co w efekcie doprowadziło do pogorszenia jego stanu zdrowia psychicznego i wywołania sytuacji bezpośredniego zagrożenia jego życia, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k., zaś w punkcie 3) T. S. o to, że w dniu 13 czerwca 2009r. w miejscowości (...) powiat (...) przekroczył swoje uprawnienia służbowe w ten sposób, że bez podstawy faktycznej i prawnej oraz wbrew przepisom art. 17 ustawy z dnia 06 kwietnia 1990r. o policji oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2005r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez policjantów oraz zasad użycia broni palnej przez oddziały i pododdziały zwarte Policji, podjął interwencję wobec chorego psychicznie G. P., podczas której oddał łącznie sześć strzałów wewnętrznych jamy brzusznej z następowym krwotokiem wewnętrznym co skutkowało zgonem ww., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (kopia aktu oskarżenia – k. 150 – 164).

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2012r. wydanym w sprawie o sygn. akt V K 198/10 Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie uniewinnił wszystkich oskarżonych – w tym powodów Ł. B. i T. S. od popełnienia zarzucanych im czynów, orzekł o zwrocie dowodów rzeczowych, a nadto rozstrzygnął o kosztach procesu (kopia wyroku Sądu Okręgowego – k. 165 – 166v.).

Na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej B. P. od przedmiotowego orzeczenia wyrokiem z dnia 25 stycznia 2013r. wydanym w sprawie II AKa 7/13, Sąd Apelacyjny w Warszawie i przy przyjęciu zarzutów apelacji za zasadne, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu Warszawa – Praga w Warszawie do ponownego rozpoznania wskazując, iż Sąd I szej instancji kierując się treścią art. 1 ust. 1 ustawy o policji przeprowadził błędne rozumowanie, co doprowadziło go do błędnych ocen i chybnego rozstrzygnięcia uznając działania oskarżonych za zgodne z przysługującymi im uprawnieniami. Wskazywał jednocześnie, iż rozstrzygnięcie w sprawie winno opierać się na zapisach ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, gdyż ta regulacja normuje działania organów państwa (w tym Policji) przy wykonywaniu czynności przewidzianych w tej ustawie. Oceniał jednocześnie, iż użycie broni palnej przez funkcjonariusza policji powinno następować w sposób wyrządzający najmniejszą szkodę osobie i nie może zmierzać do pozbawienia jej życia, a użycie broni palnej może być tylko wtedy uzasadnione, gdy inne środki przymusu bezpośredniego (np. pałek w celu wytrącenia pokrzywdzonemu noża) wcześniej zastosowane, okazały się niewystarczające. W konsekwencji tych okoliczności Sąd Apelacyjny w wytycznych przy ponownym rozpoznaniu sprawy wskazał na konieczność rozważenia i oceny zachowania oskarżonych na gruncie uprawnień i obowiązków przysługujących policjantom i obciążających ich, a opisanych w Ustawie o ochronie zdrowia psychicznego. Ponadto Sad Apelacyjny wskazał na konieczność rozważenia przy ponownym rozpoznaniu sprawy czy w ustalonych okolicznościach sprawy oskarżony T. S. oddając dwa strzały w brzuch pokrzywdzonego winien odpowiadać za czyn zarzucany mu w akcie oskarżenia (tj. nieumyślne spowodowanie obrażeń jamy brzusznej, w następstwie którego nastąpił zgon pokrzywdzonego), czy też winien odpowiadać za zbrodnię z art. 148 § 1 k.k. popełnioną w zamiarze ewentualnym (kopia wyroku wraz z uzasadnieniem Sądu Apelacyjnego – k. 206 – 209).

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2014r. wydanym w sprawie o sygn. akt V K 36/13 uniewinnił wszystkich oskarżonych – w tym powodów Ł. B. i T. S. od popełnienia zarzucanych im czynów, orzekł o zwrocie dowodów rzeczowych, a nadto rozstrzygnął o kosztach procesu (kopia wyroku Sądu Okręgowego – k. 210 - 211).

Na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej B. P. od przedmiotowego orzeczenia wyrokiem z dnia 22 października 2014r. wydanym w sprawie II AKa 267/14, Sąd Apelacyjny w Warszawie utrzymał zaskarżony wyrok w mocy i rozstrzygnął o kosztach postępowania odwoławczego, uznając obie apelacje za niezasadne. W uzasadnieniu swojego orzeczenia Sąd Apelacyjny podzielił i uznał za własne zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy, jak i też za prawidłowe uznał wywody prawne dokonane na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego (kopia wyroku wraz z uzasadnieniem Sądu Apelacyjnego – k. 254 – 262v.).

Aktualnie Ł. B. i st. sierż. T. S. są funkcjonariuszami Policji zatrudnionymi w Komendzie Powiatowej Policji w W..

Ł. B. rozkazem personalnym nr (...) z dnia 30 września 2010r. został zawieszony w czynnościach służbowych od dnia 4 października 2010 r. do 6 października 2010r. i w tym okresie zawieszono mu wypłacenie uposażenia w zakresie 50% (kopia rozkazu – akta osobowe Ł. B. k. 85- 86)

Obecnie Ł. B. jest dzielnicowym w Komisariacie Policji w J., gdzie rozkazem personalnym nr (...) z dnia 31 grudnia 2008r. został mianowany od dnia 1 stycznia 2009r. na stanowisko dzielnicowego Zespołu (...) Komisariatu Policji w J. Komendy Powiatowej Policji w W. w czwartej grupie uposażenia zasadniczego w wysokości 2.020 zł z mnożnikiem 1,35 kwoty bazowej i dodatkiem służbowym w wysokości 400 zł oraz dodatkiem stołecznym. Aktem mianowania na stopień policyjny – rozkazem personalnym nr (...) z dnia 13 lipca 2015r. Komendanta Stołecznego Policji został on mianowany na stopień aspiranta policji z dniem 24 lipca 2015r. (kopia rozkazu k. 59, akt mianowania – k. 117 – akta osobowe Ł. B.).

T. S. rozkazem personalnym nr (...) z dnia 10 listopada 2010r. został zawieszony w czynnościach służbowych od dnia 12 listopada 2010 r. do 14 listopada 2010r. i w tym okresie zawieszono mu wypłacenie uposażenia w zakresie 50% (kopia rozkazu – akta osobowe T. S. k. 56)

Obecnie T. S. rozkazem personalnym nr (...) z dnia 21 kwietnia 2015r. został mianowany od dnia 1 maja 2015r. na stanowisko referenta Zespołu (...) Komisariatu Policji w T. Komendy Powiatowej Policji w W. w trzeciej grupie uposażenia zasadniczego w wysokości 2.060 zł z mnożnikiem 1,35 kwoty bazowej i dodatkiem służbowym w wysokości 400 zł oraz dodatkiem stołecznym. Aktem mianowania na stopień policyjny – rozkazem personalnym nr (...) z dnia 13 lipca 2015r. Komendanta Stołecznego Policji został on mianowany na stopień sierżanta sztabowego policji z dniem 24 lipca 2015r. Nie był karany dyscyplinarnie (wniosek osobowy k. 93 oraz kopia rozkazu k. 94 – akta osobowe T. S.).

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy oparł się na wskazanych powyżej dowodach. W ocenie Sądu ich autentyczność nie budziła wątpliwości, szczególnie, iż nadesłano akta karne sprawy V K 36/13, z którymi złożone kopie zostały skonfrontowane i sporządzono poświadczone za zgodność kopie z tych akt.

Ponadto w ocenie Sądu Okręgowego analiza dokumentów złożonych przez strony wraz z pismami procesowymi, a szczególnie akt sprawy karnej V K 36/13 Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie w kontekście sprecyzowanych okoliczności faktycznych, na których powodowie formułowali swoje żądania oraz zgłaszanych przez nich zarzutów, okazała się wystarczająca do dokonania oceny prawnej oraz rozstrzygnięcia zasadności pozwu.

Nie ulegało bowiem wątpliwości Sądu, iż co do zasady okoliczności faktyczne w zakresie wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego przez Prokuraturę Okręgową W. P. w W. pod sygnaturą V Ds.120/09, a następnie postępowań karnych przez Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie pod sygnaturami V K 198/10 oraz V K 36/13 i Sąd Apelacyjny pod sygnaturami II AKa 7/13 oraz II AKa 267/14 oraz wynik tych postępowań sądowych, nie były sporne. Kwestionowane przez pozwanego były natomiast twierdzenia powodów w zakresie powstania szkody na skutek bezprawnego działania Prokuratury Okręgowej W. P. w W., jej wysokość oraz istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem pozwanej Prokuratury, a ewentualną szkodą w majątku powodów.

Wobec uwzględnienia przez Sad Okręgowy zarzutu pozwanego braku bezprawności w jego działaniu, dokonywanie następczych ustaleń co do wysokości szkody jako zbędne zostało pominięte, o czym w dalszej części uzasadnienia. Z tego też względu z uwagi na zasadę ekonomiki procesowej, Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez powodów z osobowych źródeł dowodowych – zeznań świadków na okoliczność wystąpienia oraz wysokości szkody. Sąd oddalił również jako jedynie zmierzające do przedłużenia postępowania ich wnioski dowodowe z dokumentacji medycznej Ł. B. oraz dowodu z opinii biegłego psychologa, a nadto wobec dostatecznego wyjaśnienia sprawy pominął dowód z przesłuchania stron, gdyż wszystkie te dowody zmierzały jedynie do wykazania okoliczności związanych z rodzajem i wysokością szkody.

Sąd zważył co następuje:

Powództwa obu powodów o zapłatę kwot tytułem zadośćuczynienia, jak i odszkodowania należało oddalić jako bezzasadne, gdyż powodowie nie wykazali istnienia przesłanek z art. 417 § 1 k.c.

W niniejszej sprawie należało w pierwszej mierze dokonać ustalenia i udzielić odpowiedzi na zasadnicze pytanie, czy podejmowane wobec powodów czynności Prokuratury Okręgowej W. P. w W. w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym V Ds. 120/09 charakteryzowały się działaniem lub zaniechaniem niezgodnym z prawem, a nadto czy naruszały one reguły ustalone przepisami procedury karnej i były niezgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Zgodnie z art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Z treści powyższego przepisu wynika, iż Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą, jeżeli zaistnieją łącznie następujące przesłanki: wystąpiła szkoda, a wyrządzenie jej jest następstwem niezgodnego z prawem wykonania czynności z zakresu władzy publicznej, zaś pomiędzy powstaniem szkody, a niezgodnym z prawem wykonaniem czynności z zakresu władzy publicznej istnieje normalny (adekwatny) związek przyczynowy. Przez szkodę należy w przedmiotowym przypadku rozumieć, zarówno uszczerbek o charakterze majątkowym, jak i niemajątkowym (krzywdę). Przesłankę odpowiedzialności za powstałą szkodę stanowi w pierwszym rzędzie niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej. Oznacza to, że przesłanką odpowiedzialności jest zarówno bezprawność działania, tj. działanie z naruszeniem prawa, jak i zaniechanie, w przypadku, gdy przepis prawa określa obowiązek podejmowania określonych czynności. Z kolei pojęcie związku przyczynowego oceniane jest na zasadach ogólnych wynikających z art. 361 § 1 k.c., a więc Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej. Istotne jest jednak również i to, że odpowiedzialność na wskazanej powyżej podstawie jest niezależna od winy konkretnego podmiotu. Wina nie stanowi bowiem przesłanki odpowiedzialności z art. 417 k.c.

Powodowie w pozwie powoływali się na obszerny materiał dowodowy zarówno z dokumentów zgromadzonych w aktach spraw karnych i w aktach osobowych, a nadto wskazywali na osobowe źródła dowodowe powołując się na zeznania świadków na okoliczność powstania szkody i jej rozmiarów. Mimo tego nie podolali oni swojemu obowiązkowi wynikającemu z art. 6 kc i nie wykazali wystąpienia pierwszej z w/w przesłanek odpowiedzialności w postaci bezprawności działania pozwanej jednostki Skarbu Państwa.

Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że powodowie nie powołali się na konkretne naruszenia norm prawnych, nie sprecyzowali również rzeczywistych zaniedbań, a jedynie w sposób ogólnikowy powoływali się na fakt bezprawnego działania Prokuratury i zarzucali dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego zebranego podczas postępowania przygotowawczego. Nie wskazali bowiem konkretnej normy prawnej, której zastosowanie, bądź zaniechanie zastosowania przez prokuratora uchybiałoby jego ustawowym obowiązkowi wynikającym z przepisów Kodeksu postępowania karnego, ewentualnie Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Ich zarzuty sprowadzały się jedynie do ogólnikowych twierdzeń, że w postępowaniu przygotowawczym prokurator dokonał niewłaściwej oceny dowodów i bezzasadnie wszczął postępowanie przeciwko nim nie mając do tego żadnych podstaw, a następnie sformułował akt oskarżenia, który był nieuzasadniony. Wobec takiej postawy procesowej powodów – w ocenie Sądu Okręgowego, nie można było postawić stanowczej tezy, iż na etapie postępowania przygotowawczego zgromadzone przez prokuraturę dowody nie były wystarczające do wszczęcia postępowania przeciwko powodom, a następnie do jego kontynuowania. Dodatkowo takiej konstatacji odpowiadał fakt, iż przedmiotowy akt oskarżenia został przyjęty przez Sąd Okręgowy do rozpoznania, a następnie toczyło się postępowanie karne. Sąd I szej instancji nie dokonał w trybie art. 345 kpk zwrotu Prokuraturze aktu oskarżenia w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia, wskazując jednocześnie na istotne braki tego postępowania, zwłaszcza na potrzebę poszukiwania dowodów. Takie działanie sądu karnego wskazywało na kompletność i zupełność materiału dowodowego, nie wskazywano na nieprawidłowości w pozyskiwaniu przedstawionych dowodów, ani na ich niedopuszczalność.

Jednocześnie nie ulegało wątpliwości Sądu Okręgowego przy dokonywaniu ustalenia wystąpienia przesłanki bezprawności w działaniu pozwanego, że w określonych przypadkach wszczęcie i prowadzenie przeciwko osobie postępowania karnego będzie mogło być uznane za czyn niedozwolony w rozumieniu przepisów art. 417 k.c. Jednak w tym miejscu należało podkreślić, iż sytuacja taka mogłaby mieć miejsce, gdyby postępowanie wszczęto lub prowadzono przy oczywistym braku dowodów winy, ze świadomością sfabrykowania takich dowodów, bez zachowania podstawowych przepisów procedury itp., a wystąpienie takich okoliczności potwierdziłoby przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie. Natomiast nie mogłaby być wystarczającą podstawą poszukiwania odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie czy to art. 417 k.c., czy też np. art. 77 ust. 1 Konstytucji RP sama okoliczność, że w postępowaniu karnosądowym oskarżonego uniewinniono od zarzutu popełnienia zarzucanego mu przestępstwa (porównaj wyrok SN z dnia 16.01.1978, I Cr 428/77, LEX nr 8052, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19.05.2005, I ACa 1848/04, LEX nr 166820). W przypadku organów ścigania czynności związane z wypełnianiem ustawowych obowiązków, polegających na wszczęciu postępowania przygotowawczego i następnie sporządzeniu aktu oskarżenia nie mają charakteru działań niezgodnych z prawem także wtedy, gdy przeprowadzone postępowanie karne zakończyło się wydaniem wyroku uniewinniającego (porównaj wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2012 r., IV CSK 165/12, nie publ.). Niezgodność z prawem czynności przy wykonywaniu władzy publicznej rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa nie zawsze musi mieć charakter kwalifikowany, a zatem istnieje nie tylko w razie oczywistej sprzeczności z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo szczególnie rażąco błędnej wykładni lub rażąco niewłaściwego zastosowania prawa (porównaj wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r., IV CSK 406/11, OSNC-ZD 2012/3/68 i powołane tam orzecznictwo). Do istoty działań organów ścigania należy podejmowanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami w oparciu o wewnętrzne przekonanie wyprowadzone z prawnej oceny faktów (porównaj wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2016r., IV CSK 343/15, lex nr 2037905).

W niniejszej sprawie oskarżenie powodów o popełnienie czynu zabronionego stypizowanego w art. 231 § 1 k.k. miało doniosłe dla nich konsekwencje jako funkcjonariuszy publicznych, bowiem implikowało obligatoryjne zawieszenie ich jako policjantów w czynnościach służbowych, zgodnie z art. 39 ustawy o policji. Przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. cechuje znamię umyślności, co oznacza, że sprawca musi obejmować swoim zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym zarówno przekroczenie lub niedopełnienie obowiązków służbowych, jak i działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Według art. 9 § 1 k.k. czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi. Sporządzając akt oskarżenia, a następnie wnosząc go do sądu, prokurator działał bowiem w ramach porządku prawnego, co wynikało z treści art. 10 k.p.k. i art. 298 § 1 k.p.k. Ponadto zgodnie z art. 331 § 1 k.p.k. prokurator po zamknięciu śledztwa sporządza akt oskarżenia lub zatwierdza akt oskarżenia sporządzony przez policję w dochodzeniu i wnosi go do sądu albo sam wydaje postanowienie o umorzeniu, o zawieszeniu albo o uzupełnieniu śledztwa lub dochodzenia.

W ocenie Sądu Okręgowego prokurator sporządzając przeciwko powodom akt oskarżenia o popełnienie przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. nie naruszył prawa. Dokonaną przez organ ścigania ocenę zaistniałych faktów w oparciu o zgromadzony przez niego materiał dowodowy nie można było również uznać za dowolną. Podkreślić należało, iż analiza treści sporządzonego przez prokuratora aktu oskarżenia prowadziła do wniosku, iż istniał szereg dowodów potwierdzających istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez powodów czynu zabronionego, co obszernie zostało opisane we wniesionym akcie oskarżenia, a jego uzasadnienie prawne znajdowało oparcie między innymi w przepisach ustawy o policji i ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Prokurator Prokuratury Okręgowej W. P. w W. była zatem zobligowana do wniesienia przeciwko powodom akt oskarżenia. Podkreślić należało, że Sąd Okręgowy dokonując wstępnego badania i przyjmując ten akt oskarżenia nie stwierdził braków w zakresie postępowania dowodowego w trybie art. 345 § 1 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015r. Nie ulegało też wątpliwości, iż postępowanie karne toczące się przeciwko powodom było skomplikowane, a okoliczności zdarzenia z dnia 13 czerwca 2009r. niejasne i wymagające dogłębnego wyjaśnienia w toku przewodu sądowego. O takich okolicznościach może świadczyć choćby fakt, iż rozpoznanie sprawy z oskarżenia publicznego przeciwko powodom odbyło się dwukrotnie, a stanowiska Sądów I i II Instancji nie były jednomyślne. Wystarczyło wskazać, iż po rozpoznaniu apelacji od wyroku

uniewinniającego powodów od zarzuconych im czynów wydanego przez Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie z dnia 17 lipca 2012r. w sprawie V K 198/10, Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił zaskarżone orzeczenie i polecił ponowną ocenę zgromadzonego materiału w zakresie oceny wzajemnych obowiązków powodów jako policjantów i przysługujących im uprawnień na mocy ustawy o policji i ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Jednocześnie wskazał, iż Sąd I instancji w celu dokonania prawidłowych ustaleń faktycznych przy ponownym rozpoznaniu sprawy winien oprzeć się nie tylko o przepisy ustawy o policji, ale również o zapisy ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, gdyż ten akt prawny normuje działania organów państwa (w tym policji) przy wykonywaniu czynności przewidzianych w tej ustawie. Ponadto także w wytycznych udzielonych Sądowi I szej instancji Sąd Apelacyjny dostrzegł konieczność rozważenia dokonania odmiennej kwalifikacji czynu zarzucanego powodowi T. S. na zbrodnię określoną w art. 148 § 1 k.k. popełnioną w zamiarze ewentualnym.

Konkludując zatem, w tej sytuacji brak było dostatecznych podstaw do uznania i przyjęcia za zasadne twierdzeń powodów, jakoby Prokuratura Okręgowa W. P. w W. dopuściła się niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej i z tego tytułu nie można było uznać pozwanego odpowiedzialnym na zasadzie art. 417 § 1 kc.

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie poglądem czynności organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, związane z wypełnianiem ich ustawowych obowiązków, nie mają charakteru działań niezgodnych z prawem także wtedy, gdy przeprowadzone postępowanie karne zakończyło się wydaniem prawomocnego wyroku uniewinniającego, jeżeli działania prokuratury podejmowane były przy wykonywaniu władzy publicznej, w granicach wyznaczonych przepisami procedury karnej oraz ustawy o prokuraturze. Obywatele muszą bowiem w interesie ochrony dobra wspólnego, jakim jest bezpieczeństwo publiczne, ponosić ryzyko związane z legalnym wdrożeniem postępowania karnego. Jeżeli więc zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, wszczęcie śledztwa lub dochodzenia jest działaniem zgodnym z prawem. O legalności działania prokuratury nie może przesądzać jedynie końcowy wynik sprawy karnej, lecz brać należy pod uwagę okoliczności i dowody znane w chwili prowadzenia postępowania karnego przez organy ścigania. Powodowie nie wykazali, że w oczywisty sposób nie było żadnych podstaw do wszczęcia i prowadzenia przeciw nim postępowania karnego. Doprowadziło to Sąd Okręgowy do wniosku, iż zachowanie pozwanego było zgodne z prawem, jak i że nie zachodził adekwatny związek przyczynowy między tym zachowaniem, a ewentualnie powstałą szkodą. W związku z tym żądanie powodów nie zasługiwało na uwzględnienie w jakiegokolwiek części, wobec czego zbędne było rozważanie, czy szkoda w majątku powodów powstała i ewentualne ustalenie jej rozmiaru.

W konsekwencji, mając na uwadze, iż strona powodowa nie udowodniła wystąpienia przesłanki bezprawności działań pozwanej Prokuratury wobec powodów, Sąd oddalił wnioski dowodowe powodów o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność wysokości powstałej szkody i doznanej krzywdy oraz dowodu z opinii psychologa na okoliczność pogorszenia się stanu zdrowia powodów w związku z prowadzonym przeciwko nim postępowaniem karnym. Uznał bowiem, iż przeprowadzenie tych dowodów jedynie doprowadzi do przedłużenia postępowania sądowego i sprzeczne będzie z zasadą ekonomii procesowej, zaś wyjaśnienie tych okoliczności – z uwagi na ustalenie braku wystąpienia przesłanki bezprawności działania, okazało się zbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm). Sąd zasądził od każdego z powodów, którzy przegrali proces w całości, na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwoty po 7.200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.